

S
III

SKAGENS
KUNSTMUSEER
ART MUSEUMS
OF SKAGEN

Årsberetning 2020

Skagens Museum
Anchers Hus
Drachmanns Hus

INDHOLDSFORTEGNELSE

4	Forord
6	Ledelse og organisation
12	Anna Ancher
16	Lakserytteren
20	Vores Værker
24	Krøyer til Paris og Paris til Skagen
26	Ny viden om skagensmalerne
28	Besøgsrekord i Drachmanns Hus
29	Drachmannlegatet 2020
30	Samlingen i Anchers Hus
32	Fund og fortællinger fra Anchers Hus
34	Åbning af første sal i Anchers Hus
36	Den nye samlingsophængning
40	Nyerhvervelser
44	Konserveringsværkstedet
48	Kunstformidling med nye virkemidler
50	Da arrangementerne flyttede ud
54	Bygninger
56	Gode venner og sponsorer
58	Museet i medierne
60	Haverne
64	Shop og café
66	Økonomi og statistik

Forord

2020 har været et kontrastfyldt år. Åbne museer den ene dag, lukkede den næste. Omlægning af aktiviteter fra indendørs til udendørs, fra fysisk til digital. Medarbejdere, som har været hjemsendte, mens andre har knoklet i døgndrift. En konstant revidering af budgetter, tidsplaner og projekter. Heldigvis havde vi en fantastisk sommer, hvor det – på trods af verdenskrise og pandemi – lykkedes at realisere en række store projekter på fineste vis. To af årets højdepunkter illustrerer på hver sin måde vores vision og mission om at arbejde i forlængelse af kunstnerkoloniens livsværk og bygge videre på et stærkt historisk grundlag. De tydeliggør, at Skagens Kunstmuseer både værner om en vigtig lokal forankring og ønsker at dyrke og styrke spændende, internationale forbindelser. Helt på samme måde som både Skagen og udlandet var afgørende lokationer for skagensmalerne.

Anna Ancher-udstillingen blev den største præsentation af kunstnerens værker nogensinde, og et af udstillingens formål var at komme hele vejen omkring hende. Derfor blev omdrejningspunktet for udstillingen at vise de mange års arbejde med at registrere og tilgængeliggøre samlingen fra kunstnerhjemmet på Markvej samt at vise kunstnerens forhold til Skagen og den store verden. Igennem et enestående værkudvalg fortalles historien om en kunstner, som var rodfæstet i Skagen og moderne før det moderne maleri slog igennem. Samtidig sendte vi hovedværker af P.S. Krøyer til Paris, hvor den første franske soloudstilling med hans værker, *L'heure Bleue de Peder Severin Krøyer*, var under forberedelse. Krøyer besøgte og udstillede i Paris et utal af gange i sin levetid, og det bliver en stor fornøjelse at se ham foldet ud på Musée Marmottan Monet i 2021. Ligesom kunstnerne rejste ud i verden, fik sat tingene i internationalt perspektiv og udvekslede erfaringer og synspunkter, er det for museet i dag lige så vigtigt

at dyrke internationale samarbejder og at få belyst samlingen fra nye vinkler.

Netop mødet mellem kunst og mennesker, og det fællesskab det kan medføre, har været et væsentligt samtaleemne i 2020. Dette på trods af, at der har været fysiske begrænsninger og masser af benspænd undervejs. Kunsten og kulturen er med til at give os oplevelser, som flytter os, former os, ændrer vores tanker og giver os en bedre forståelse af os selv og vores omverden. Vi har mærket afsavnet af disse oplevelser i løbet af årets tre nedlukninger, men vi har til gengæld mærket en stærk og varm støtte fra mennesker, for hvem vores tre museer virkelig betyder noget. Tusind tak til alle, som har besøgt os, alle, som har støttet os og købt årskort til vores museer, selvom vi har været lukket ned ad flere omgange. Tak til gode og dygtige samarbejdspartnere, som vi har leget og udviklet sammen med hen over året, og en kæmpe stor tak til bidragydere, erhvervsklubmedlemmer, sponsorer og fonde, som har støttet op omkring vores projekter – uden alle jer var der ikke meget tilbage af os.

Kvaliteten og omfanget af de projekter, vi har arbejdet med i løbet af året, skyldes alene museets dygtige og engagerede medarbejdere, som alle har ydet en ekstrem indsats under nogle særdeles udfordrende og særlige vilkår. Tusind tak til medarbejderne, som har haft en beundringsværdig indstilling og evne til at tænke kreativt, arbejde sammen, omstille sig, støtte hinanden, navigere i nye retningslinjer og samtidig holde både niveauet og humøret højt.

Lisette Vind Ebbesen
Direktør

Ledelse og organisation

BESTYRELSEN

Skagens Kunstmuseer ledes af en bestyrelse, der er ansvarlig for museets drift. Bestyrelsen består af 7-9 medlemmer, der er udpegede med henblik på at varetage museets samlede interesser.

- Frederikshavn Byråd udpeger tre medlemmer, hvoraf mindst et er medlem af byrådet
- Aalborg Universitet udpeger et medlem
- Det Obelske Familiefond udpeger et medlem
- Statens Museum for Kunst udpeger et medlem med kunsthistorisk museumsfaglig indsigt
- Nationalmuseet udpeger et medlem med kulturhistorisk museumsfaglig indsigt.

Bestyrelsen kan udpege to medlemmer

BESTYRELSEN BESTÅR (PR. 9. MARTS 2021) AF FØLGENDE MEDLEMMER:

- Bjarne Kvist, Formand
Udpeget af Frederikshavns Byråd. Byrådsmedlem og 1. viceborgmester
- Flemming Vogdrup, Næstformand
Udpeget af Skagens Kunstmuseer. Statsaut. translator og tolk
- Henrik Halkier
Udpeget af Aalborg Universitet. Dekan, Aalborg Universitet
- Kurt Kirkedal Jensen
Udpeget af Frederikshavns Byråd. Tidl. borgmester
- Jesper Stub Johnsen
Udpeget af Nationalmuseet. Vicedirektør, Nationalmuseet
- Peter Nørgaard Larsen
Udpeget af Statens Museum for Kunst. Overinspektør, seniorforsker, Statens Museum for Kunst
- Hans Nielsen
Udpeget af Skagens Kunstmuseers bestyrelse
- Christen Winther Obel
Udpeget af Det Obelske Familiefond. Formand for Det Obelske Familiefond
- Peter Sørensen
Udpeget af Frederikshavns Byråd. Byrådsmedlem

DIREKTION, ANSAT AF BESTYRELSEN

Lisette Vind Ebbesen
Direktør

ØVRIGE LEDENDE MEDARBEJDERE

Teknisk chef: Gorm Gregersen
Kunsthistorisk chef: Charlotte Marie Steffen Linvald
Økonomi- og administrationschef: Lars Zachø Rath
Kommunikationschef: Anne Dorthe Walther

PERSONALE OG ORGANISATION

Aktivitetsniveauet i Skagens Kunstmuseer er sæsonafhængigt. Antallet af timelønnede medarbejdere er størst i sommerhalvåret, specielt inden for områderne vagt, butik og café. Mange af de timelønnede har en fast tilknytning til museet, og de er en del af fællesskabet på linje med de fastansatte. Det har også afspejlet sig i, at samtlige medarbejdere har været involverede i den strategiske proces, der har fundet sted siden efteråret 2018.

Otte arbejdsgrupper nedsat på tværs af afdelingerne afleverede i slutningen af 2019 rapporter med anbefalinger til, hvordan Skagens Kunstmuseer bedst opnår de strategiske mål, som er beskrevet i museets mission, vision og værdigrundlag.

Arbejdsgrupperne beskæftigede sig med følgende emner:

- Børne- og ungestrategi
- Internationale samarbejder
- Udviklingsplaner for bygninger, haver og kunstnerhjem
- Udstillingsstrategi
- Målgrupper, brugeranalyser og nye formidlingstiltag
- Klubber og sponsorer
- Intern kommunikation
- Billetsystemer og -typer

Museets ledelse har foretaget en prioritering af de mange anbefalinger fra arbejdsgrupperne og har igangsat implementering af en række initiativer.

ARBEJDSMILJØ OG UDDANNELSE

Både det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø er afgørende for medarbejdernes trivsel og deres bidrag til opfyldelsen af museets målsætninger. I forbindelse med Covid-19 er der udarbejdet retningslinjer for at sikre medarbejdernes sikkerhed og sundhed.

Udover den løbende behandling af de arbejdsmiljømæssige handlingsplaner bliver der iværksat arbejdspladsvurderinger i det interval, der er fastlagt i arbejdsmiljølovgivningen.

I 2020 har både administrationsafdelingen, kommunikationsafdelingen og den tekniske afdeling haft elever, som sideløbende med arbejdet deltager i undervisningen på deres respektive uddannelsesinstitutioner. Derudover har vi uddannet en medarbejder i byggeteknologi og energirådgivning.

Skagens Kunstmuseer uddanner elever og lærlinge og bidrager samfundsmæssigt med uddannelse, som udover det samfundsmæssige ansvar ligeledes får bonus for uddannelse udover den fastsatte kvote.

PERSONFØLSOMME DATA

Virksomhedens persondata behandles efter de gældende regler på området. I den forbindelse er der udarbejdet en persondatapolitik, herunder retningslinjer for den enkelte medarbejders behandling af de personfølsomme data, som nødvendigvis cirkulerer i virksomheden.

IT-SIKKERHED OG DATAKOMMUNIKATION

Der er udarbejdet en IT-sikkerhedspolitik, som sikrer en høj grad af fokus på og sikkerhed i den interne og eksterne udveksling af data.

Blomsterbedet, 1887
Anna Ancher
Kunstmuseum, København

Anna Ancher

13. juni 2020-18. oktober 2020

Anna Ancher fyldte Skagens Museums skifersal denne sommer. Kendte værker som "Solskin i den blå stue" og "Sorg" hang side om side med studier af syfiger og pasteller, og mere end 95.000 gæster nåede at se den største soloudstilling af Anna Anchers værker nogensinde. Udstillingen blev til i samarbejde med Statens Museum for Kunst og Lillehammer Kunstmuseum. "Der var flere bemærkelsesværdige ting ved udstillingen," siger Charlotte Linvald, kunstfaglig chef på Skagens Kunstmuseer. "I løbet af forarbejdet fik vi, sammen med Peter Nørgaard Larsen og Mette Houlberg fra SMK, virkelig åbnet Anna Anchers oeuvre på en ny måde og opdagede nye kunstfaglige vinkler. Samtidig fik vi en massivt positiv respons fra publikum, som havde nogle stærke, personlige oplevelser i udstillingen."

ANNA ANCHER Studie af en pige i blå. Ca. 1899. Skagens Kunstmuseer

NYE VINKLER PÅ ANNA ANCHER

159 værker, både store og små, nogle tronende alene og andre hængt op i klynger, dokumenterede kunstnerens arbejde gennem syv temaer: Lys, Hverdag, Forenkling, Pastel, Religion, Landskab og Farve. "Vi fandt ud af at udstillingen skulle være tematisk, da vi gennemgik hele hendes produktion kronologisk. Det gik op for os, at der simpelthen var nogle temaer i hendes værker, der ikke var belyst tilstrækkeligt," siger Linvald. "Religion, for eksempel. Det var tilbagevendende helt fra start. Hun bliver ved med at vende tilbage til de religiøse motiver, så det var sådan ét, der virkelig stod frem. Lys har man altid vidst, hun var optaget af, men den præcise måde, som hun arbejdede med det på, blev meget tydelig for os, da vi arbejdede med denne udstilling."

De mange nye vinkler på Anna Anchers kendte arbejde blev understøttet af udstillingsarkitekturen, skabt af Stine Friese og Pernille Jensen fra SMK og tilpasset Skagens Museum i samarbejde med udstillingskoordinator Caroline Schmitt Bøjesen Andersen. Væggene var prydet af rolige, brune farver og brudt af stærke farver som syregul, koboltblå og ferskenfarvet – alle hentet fra Anchers værker. Skillevægge skabte mindre rum i den store udstillingssal, som havde udskårne døre- og vinduesåbninger: "Hun er jo tidligere blevet set som en kunstner, der arbejdede med indendørsmotiver og fandt sine motiver i nærmiljøet – og det var også noget af det, vi gerne ville gøre op med. Hun var faktisk lige så meget udenfor og arbejdede også med de her overgange mellem udenfor og indenfor, som udstillingsarkitekturen spejlede," siger Linvald.

I nicherne af udstillingsarkitekturen er flere af de mere vovede farvevalg i Anna Anchers værker fremhævet. I udstillingens kig gennem vinduer og døre skabes dermed en rigtig fin fremhævelse af det moderne og dristige farvevalg i hendes kunst. Foto: Jonas Søgaard

PRESSEN SKREV

"En af årets største udstillinger."

★★★★★★

Torben Weirup, Berlingske

"En gave."

♥♥♥♥♥

Trine Ross, Politiken

"Anna Ancher er i verdensklasse."

★★★★★★

Tom Jørgensen, Jyllands-Posten

"Vidunderlig retroperspektiv - bedre kan det ikke gøres."

★★★★★★

Bente Scavenius, Børsen

Udstillingen blev støttet af:

Augustinus Fonden, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, Beckett Fonden, Novo Nordisk Fonden, Ny Carlsbergfondet og Spar Nord Fonden.

↑
Oplev Anna Anchers kunst, når museets kunstformidlere går tæt på udstillingens temaer og værker.

Særudstillingen *Anna Ancher*. Foto: Jonas Søgaard

Lakserytteren

Den kreative influencer og YouTuber Lakserytteren stod for corona-sikre, kreativtstimulerende tegneworkshops for børn hele sommeren, alle med afsæt i Skagens Museums store særudstilling om Anna Ancher. Lakserytteren, hvis borgerlige navn er Rasmus Kolbe, kan bedst sammenlignes med en moderne Jørgen Clevin: han bruger nemlig sin YouTube-kanal med over en million følgere til at inspirere børn og unge til at være mere kreative – både på sociale medier og i den fysiske verden.

TEGNEWORKSHOP

Denne sommer tog han tegnegrejet og inspirationen med i haven ved Anchers Hus, hvor han kickstartede et samarbejde med Skagens Kunstmuseer med to fysiske tegneworkshops. 50 børn deltog i workshoppen, hvor der blev tegnet, og hvor Lakserytteren signerede sin nyudgivne bog. Samarbejdet fortsatte resten af sommeren med digitale tegneworkshops i form af YouTube-videoer på Lakserytterens YouTube-kanal, som Skagens Kunstmuseer også delte, hvor den kreative 28-årige satte spot på tegneteknikker og Anna Ancher.

”Formidling og inddragelse af børn og unge er supervigtigt for Skagens Kunstmuseer. Derfor er vi rigtig glade for at kunne tilbyde en anderledes, tryk og spændende måde for alle børn i Danmark at være med på denne sommer. En kunstformidling, der taler direkte til børn og unge og deres kreativitet, fordi det handler om at være med, lære teknik og lege med farver. Samarbejdet med Lakserytteren giver børn og unge i hele Danmark mulighed for både at komme tæt på sommerens særudstilling om Anna Ancher og for at udfolde deres egen kreativitet”, sagde Skagens Kunstmuseers direktør, Lisette Vind Ebbesen, om samarbejdet.

→
Skagens Museum dannede rammen om en tegnekonkurrence med udgangspunkt i Lakserytterens YouTube-videoer, som blev til en udstilling i Havesalen med udvalgte børnetegninger og et stort maleri af Lakserytteren – naturligvis med Anna Ancher i midten.

Samarbejdet strakte sig over hele sommeren, men voksede også en lille smule ind i efteråret: en af tegnekonkurrencens vindere, Liv Lund-Christoffersen på 10 år, blev nemlig også udvalgt som en af de 63 deltagere til udstillingen Vores Værker.

↑
Mød Lakserytteren, der er taget til Skagen for at dele sin begejstring for kunst og tegning med Danmarks børn og unge.

Vores Værker

63 malerier. 63 mennesker. 63 fortællinger.

↑
Mød slagteren, præsten, frisøren og mange flere, der har været med til at udvælge værker til udstillingen. Hør deres personlige fortællinger om netop deres forhold til kunst og det værk, de har valgt til udstillingen.

Vores Værker

7. november 2020 - 11. april 2021

Vinterens særudstilling på Skagens Museum gav ordet til museets brugere. 63 forskellige danskere blev bedt om at vælge et værk fra museets samling, som betyder noget særligt for dem, og beskrive hvorfor. I udstillingen kunne besøgende derfor se politikeren, skoleklassen, præsten, skuespilleren, sygeplejersken, meteorologen, maleren, gymnasieeleven, designeren og mange flere fortælle, hvorfor forskellige værker glæder dem, rører dem, fascinerer dem eller inspirerer dem.

For selvom Skagens Museums samling befinder sig i Skagen, er den en del af en kulturarv, der rækker langt ud over dens geografiske placering. Det er en arv, som alle har adgang til, og som alle kan tage del i, når de forholder sig til kunsten sammen eller alene. Skagens Museums værker er, med andre ord, vores værker. Derfor blev alle, besøgende eller ej, opfordret til at dele deres eget værkvalg og begrundelse på Instagram under #voresværker. Instagram-feedet med de mange forskellige valg blev vist på storskærm i udstillingen.

”For en som mig, der ikke er født i Danmark, giver Anna Anchers malerier mulighed for at lære noget om den danske historie.”

Claude Shukuru Munyamanzi, indehaver af tolkebureauet Aats, om Anna Anchers ”En høst pige”, 1901

”Motivet bekræfter mig i, at kunst er skidevigtigt. Det her er et over hundrede år gammelt brev, som man stadig kan forholde sig til. Det går på tværs af tid. Dets nærvær gør, at man reflekterer over lignende situationer i samtiden. Og det er vel ikke så dumt.”

Erik A. Frandsen, kunstner, om Michael Anchers ”Forarbejde til ”Den druknede””, 1896

”De fleste malerier fra Skagens Museum får mig til at fabulere og mine tanker til at flyve til en anden tid, en anden verden. Men det her maleri får mig til at standse og stå med begge mine norske ben plantet tungt på dansk jord. Det, jeg kigger på, er mit hjem, der har jeg rod, og derfra min verden går.”

Herborg Kråkevik, skuespiller og sanger om Holger Drachmanns ”Sørfjord. Hardanger”, 1886

Udstillingsperioden for *Vores Værker* blev ramt af hele to Covid-19-nedlukninger. Derfor nåede udstillingen kun at være åben for publikum i 11 dage, men den fik en livlig parallel-eksistens på museets digitale og sociale medier. På Instagram blev hashtagget #voresværker fyldt med fotos og fortællinger, der tog udgangspunkt i udstillingens format. På Skagens Museums Facebook-side kunne man igennem udstillingsperioden se små film med en række af udstillingens deltagere og på museets hjemmeside bragtes deltageres fortællinger som blogindlæg.

Foto: Jonas Søndergaard

Krøyer til Paris og Paris til Skagen

2020 markerede andet år af det strategiske samarbejde mellem Skagens Kunstmuseer og Musée Marmottan Monet i Paris. Samarbejdet er baseret på forskning i P.S. Krøyers forhold til Frankrig og munder ud i to udstillinger: én i Paris i 2021 og én i Skagen i 2022.

"Den største milepæl i samarbejdet i 2020 har helt klart været at få stablet udstillingen i Paris på benene og at få lavet et katalog hertil – og så midt i en pandemi!" siger Mette Harbo Lehmann, museumsinspektør ved Skagens Kunstmuseer og den ene af projektets to forskere. Den anden er Dominique Lobstein, kunsthistoriker og tilknyttet Musée Marmottan Monet. Den storstilede udstilling *L'heure Bleue de Peder Severin Krøyer* skulle være åbnet i januar 2021 og fokuserer på Krøyers friluftsmalerier, hvor særligt de værker, der fremstiller den blå time i Skagen, er centrale. Mere end 60 værker er lånt til udstillingen, og størstedelen kommer fra Skagens Kunstmuseer, der helt ekstraordinært har besluttet at udlåne hovedværket *Sommeraften på Skagen Sønderstrand* til udstillingen. Desuden er der produceret en minidokumentar og en podcast om udstillingen og samarbejdet. *L'heure Bleue* hænger klar i de franske sale på Musée Marmottan Monet og venter på, at de franske museer igen kan åbne.

FRANSKE FORBINDELSER

2020 er også gået med at arbejde frem mod den udstilling, der skal åbne i Skagen i 2022. Mens udstillingen i Paris introducerer Krøyer til et fransk publikum, tematiserer udstillingen i Skagen, hvad de mange franske forbindelser betød for Krøyers kunst og arbejde. "I oktober besøgte jeg vores samarbejdspartnere i Paris. Vi var i dialog om vores værkudvalg til den kommende udstilling og om indholdet af det kommende katalog," fortæller Lehmann. "Det var rigtig interessant at få talt i dybden omkring kunsten i slutningen af 1800-tallet med Dominique, der ved rigtig meget om fransk kunsthistorie, og det satte arbejdet i perspektiv. På den måde er det et virkelig spændende samarbejde; det giver et indblik i andre måder at se kunsthistorien på, og det skærper ens krav til internationalt udsyn i ens egen forskning. Og så er der et solidt, akademisk samarbejde i forskningen, hvor vi virkelig drager nytte af vores to sprog. Dominique kan gå i de franske arkiver og læse anmeldelser af de udstillinger, Krøyer deltog på i Paris, mens jeg f.eks. kan læse de breve, hvor han skriver hjem om sine inspirationskilder," fortæller Lehmann.

← Fra venstre:
Dominique Lobstein, kurator og kunsthistoriker. Anne Gratadour, scenograf. Marianne Mathieu, kunstfaglig direktør, Musée Marmottan Monet. Lisette Vind Ebbesen, Direktør. Charlotte Linvald, Chef for kunstfaglig afdeling. Mette Harboe Lehmann, Museumsinspektør og kurator. Skagens Kunstmuseer. Klaus Ib Jørgensen, kultur- og presseråd, Den Danske Ambassade i Paris.

P.S. Krøyer på Skagen Sønderstrand. Foto: Skagens Kunstmuseer

Ny viden om skagensmalerne

"I 2020 har vi arbejdet videre på indsatsen om at styrke vores forskningsfelt omkring skagensmalerne. Det er vores målsætning at være et fyrtårn indenfor den viden, der eksisterer og bliver forsket i, omkring kunstnerkolonien i Skagen," siger Charlotte Linvald, kunsthistorisk chef på Skagens Kunstmuseer, og fremhæver årets fire centrale forskningsindsatser som gode eksempler på netop dette. "Vi har Mette Bøgh Jensen, som er ved at lægge sidste hånd på et post doc-projekt om syge piger i nordisk kunst fra 1850-1900, og det munder ud i en udstilling i Skagens Museum i 2021. Vi har også arbejdet videre på det strategiske samarbejde med Musée Marmottan Monet, hvor der har været et stærkt parløb mellem Mette Harbo Lehmann og den franske kunsthistoriker Dominique

"Det er vores målsætning at være et fyrtårn indenfor den viden, der eksisterer og bliver forsket i, omkring kunstnerkolonien i Skagen."

Lobstein, som har fundet ud af mange nye ting om P.S. Krøyer. Der dukker bare enormt mange spændende ting op, når man sammensætter to kunsthistorikere og deres erfaringer, fagtraditioner og forskellige tilgange og adgange til materialer og arkiver – og så på tværs af Europa," siger Linvald.

Konservator Anette Fredsted Aalling under optagelserne til en minidokumentar om P.S. Krøyer produceret af Immersive Stories.

Museumsinspektør Andreas Spandet Bjerre og Kunstformidler Ane Bjerg Thomsen i gang med samlingsgennemgang.

"Vi har også haft meget fokus på Anna og Michael Ancher i 2020. Vi havde Anna Ancher-udstillingen, hvor der blev skabt meget ny viden om hende og mange nye perspektiver på hendes kunst, som vi samlede i et fagfællebedømt udstillingskatalog. Og sidst, men ikke mindst, har vi lagt grundstenen til mindst 100

års forskning gennem samlingsgennemgangen i Anchers Hus! Selvfølgelig er selve samlingsgennemgangen ikke forskning i sig selv, men det er en betingelse for al forskning, at man kender sit materiale og får det registreret. Så vi har åbnet for meget kommende forskning med det arbejde i 2020," siger Linvald.

Besøgsrekord i Drachmanns Hus

2020 markerede en glædelig rekord: besøgsrekord i Drachmanns Hus. Hele 15.175 gæster besøgte huset. Det skyldes en sommer med stor tilstrømning til en række danske museer og et helt særligt fokus på Holger Drachmann. Udstillingen *Jeg er hav*, inklusive arrangementer og udstillingskatalog, trak opmærksomhed til maleren og digteren. "I *Jeg er hav* skabte vi en stærk sammenhæng mellem kunstnerhjemmet Drachmanns Hus og Skagens Museum," forklarer Mette Harbo Lehmann, museumsinspektør og kuratoren bag udstillingen *Jeg er hav*. "I udstillingen brugte vi artefakter fra Drachmanns Hus sammen med hans værker, og det skabte en positiv interesse for at besøge kunstnerhjemmet. Vi skaber

Holger Drachmanns Hus.

"Vi skaber en virkelig frugtbar synergi mellem kunstnerhjemmene og museet, når vi laver udstillinger på kryds og tværs."

en virkelig frugtbar synergi mellem kunstnerhjemmene og museet, når vi laver udstillinger på kryds og tværs." Desuden kom der i 2020 nyt billetsalg i Drachmanns Hus. Det nye billetsalg markerer klart, hvor kunstnerhjemmet begynder og sikrer dermed en mere overskuelig entré for husets besøgende.

Drachmann-legatet 2020

I 2020 blev et af Danmarks ældste forfatterlegater tildelt den danske digter Morten Søndergaard. Det var Drachmann-legatets bestyrelse, som består af forfatterne Jens Christian Grøndahl og Hanne Marie Svendsen, der udpegede den mangefacetterede Morten Søndergaard som årets legatmodtager.

"Der er en stærk livsvilje i dette meget specielle og originale forfatterskab med dets udsøgte sprog, der, båret af både ømhed og humor, styrke og voldsomhed, fører læseren videre i en undersøgelse af skriften og verden," skrev komiteen i sin indstilling.

MORTEN SØNDERGAARD EN FORSKER I SPROGET

Morten Søndergaard er uddannet fra Forfatterskolen i 1992 og har siden udforsket sprogets mange dimensioner. Han debuterede med *Sahara i mine hænder* (1992) og har siden skrevet digtsamlinger, bidraget til udstillinger, udgivet plader, stået bag oversættelser af bl.a. Jorge Louis Borges samt skabt genreløse og tekstløse bøger. Senest har han og sønnen Sophus Helle oversat det ældgamle værk *Gilgamesh* (2019). En stor del af Morten Søndergaards tekster er oversat til andre sprog, og han er to gange blevet nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris.

Legatkomiteen kaldte årets legatmodtager "en forsker i sproget": "Et tilbagevendende tema er forbindelsen mellem sproget og kroppen, mellem sproget og tilværelsens fysiske manifestationer, som forfatteren med vidåbne sanser iagttager og registrerer, mens han søger at finde en mening i kaos."

Legatet blev uddelt første gang i 1917 og er siden blevet uddelt årligt med kun få brud på Holger Drachmanns fødselsdag den 9. oktober. Med legatet følger et ophold på Klitgården Refugium i Skagen og en uddeling af legatet på Skagens Museum, men grundet Covid-19 måtte dette i år udskydes på ubestemt tid.

Morten Søndergaard sendte i stedet en videohilsen, som blev postet på Skagens Museums sociale medier. Søndergaard sagde blandt andet: "Jeg vil gerne sige tak for Holger Drachmanns legat, som jeg er meget stolt over at have fået tildelt [...] Jeg lover at bruge mit legat til at skrive videre for, og til at skrive nogle flere digte."

↑
Mød Morten Søndergaard, der sender en digital tak.

Samlingen i Anchers Hus

"I december havde vi registreret 6500 genstande og i løbet af året har vi registreret yderligere 4000 genstande. Vi har været igennem de synlige ting, men også alt det, der gemmer sig i skabe og skuffer – og i efteråret har vi taget hul på arkivalier som breve, regninger, dokumenter, huskelister og opskrifter," siger Andreas Bjerre, museumsinspektør og ansvarlig for samlingsgennemgangen i Anchers Hus.

I 2020 har han og kunstformidler Ane Bjerg Thomsen registreret alt fra damaskduge og potteskår til forfatter-signerede bøger, læderkufferter og silkekjoler, tømmerregninger og fest-sange. Den omfattende samlingsgennemgang skal afsluttes i 2021, så de to har haft et travlt år. Bjerre og Thomsen har beskrevet, målt og fotograferet det meste af husets interiør og har i 2020 været i nærkontakt med adskillige interessante effekter fra familiens skattekammer – for eksempel ikonet, som hænger på væggen i Anna Anchers berømte maleri *Solskin i den blå stue* fra 1891 og kobbervasen fra Michael Anchers *Pigen med solsikkerne* fra 1893.

REETABLERING AF FAMILIEN ANCHERS SOVEVÆRELSE

Årets første måneder gik med en komplet registrering af første sal i Anchers Hus, som husede familiens soveværelser. "Etagen var fuldstændig dynget til med alt muligt!", fortæller Bjerre. "Der var både familiens ejendele, men også ting fra Brøndums Hotel og Den Blå Stue, og fra Annas søskende Marie, Agnes, Hulda og John." Der var altså en del at nå, for inden Bjerre og Thomsen tog sig af resten af husets rum, skulle de indrette førstesalen med oprindeligt interiør. Indretningen af soveværelserne viste sig at være en krævende opgave, for "ting flytter

"Vi har været igennem de synlige ting, men også alt det, der gemmer sig i skabe og skuffer."

sig jo i et levende hus," som Bjerre siger. Soveværelserne er indrettet forskelligt på forskellige malerier og fotografier, for Ancher-familien flyttede af og til rundt på deres ejendele – og måske har en museumsansat eller to også flyttet en genstand fra tid til anden. Bjerre sigtede derfor efter at indrette soveværelserne, som de så ud mellem 1913, hvor tilbygningen med første sal blev opført, og 1927, hvor Michael Ancher døde. Måske står en vase, hvor den stod i 1914, mens en seng står, hvor den stod i 1920. "Vi kan ikke indrette huset præcist, som det stod i for eksempel 1919, for det har vi simpelthen ikke dokumentation til at gøre," siger Bjerre. I stedet stræbte han og Thomsen efter historisk præcision ved at placere alle genstande på steder, hvor der findes dokumentation for, at de har stået, mens Ancher-familien boede i huset.

Og reetableringen af familiens soveværelser lykkedes. I august åbnede en genindrettet førstesal for offentligheden for første gang nogensinde. Bjerre forklarer, at den gennemgribende samlingsgennemgang spillede en afgørende rolle for den mulighed: "Vi fik dannet os et overblik over, hvad der skulle være deroppe. Vi havde en fornemmelse af det, men gennemgangen af ældre inventarlistes, fotos og malerier var en stor hjælp – og der var rigtig mange ting, som vi ikke vidste, om vi ville finde. En stor del fandt vi heldigvis."

→
Tekstilkonservator og ph.d. Mai Ringgaard har varetaget tekstilkonserveringen. Her er det Anna Anchers natkjole, der nu kan opleves på den nyåbnede førstesal i kunsterhjemmet.

Foto: Kaare Broe

Første sal blev åbnet for første gang på Anna Anchers fødselsdag den 18. august med et særarrangement for museets erhvervsklub, åbnet for offentligheden ved et arrangement den 19. august på Helga Anchers fødselsdag og forblev et tilløbsstykke hele sommeren; ud af årets 390 udbudte billetter til at se de private gemakker blev 389 booket. Desuden udviste Skagens Kunstmuseers følgere på digitale og sociale medier stor interesse for artikler og posts om samlingsgennemgangen og åbningen af første sal.

KONSERVING AF KULTURHISTORISKE TEKSTILER

I 2020 modtog Skagens Kunstmuseer desuden støtte til konservering af en række møbel- og dragttekstiler fra Anchers Hus. Begge tekstiltyper var i kritisk tilstand og af stor kulturhistorisk værdi; husets møbeltekstiler udgør en stor del af den autentiske oplevelse af kunsterhjemmet, mens en del af de interessante dragttekstiler ikke var egnet til udstilling – deriblandt Anna Anchers natkjole. Tekstilkonservator og ph.d. Mai Ringgaard blev projektansat til at

konservere tekstilerne med støtte fra tre fonde: Slots- og Kulturstyrelsen samt en række private fonde. Ringgaards arbejde strækker sig ind i 2021, men allerede i 2020 kunne det konstateres, at en række af tekstilerne blev bragt i væsentlig bedre stand af Ringgaard. Ikke mindst Anna Anchers natkjole, som kom med, da førstesalen åbnede.

NY INDGANG

2020 var også året, hvor Anchers Hus gennemgik en praktisk forandring: indgangen er blevet indrettet på ny. "Vi har magasineret de resterende møbler, som stod dernede, så nu er der en klar skillelinje mellem billetsalg og kunsterhjem," siger Bjerre. "Der er kommet mere luft om gæsterne, der er blevet bedre arbejdsforhold for medarbejderne, og så er der kommet bedre mulighed for at sidde ned og tage plasticfutter på. Ikke mindst har det givet mulighed for at hænge nogle plancher op, så vi kan sikre formidling, der giver en god introduktion til huset, dets beboere og deres tid, inden man begiver sig længere ind i det."

↑
Mød tekstilkonservatoren og kom tættere på arbejdet med kunsterhjemmet. Fire film sætter fokus på det nænsomme arbejde med registrering og bevaring af kunsterhjemmets genstande.

Fund og fortællinger fra Anchers Hus

Kobbervasen fra Michael Anchers kendte værk *Pigen med solsikkerne* dukkede op. På maleriet bærer skagenspigen Maren Brems kobbervasen fyldt med solsikker.

MICHAEL ANCHER *Pigen med solsikkerne*. 1893. Skagens Kunstmuseer (Beskåret)

Champagneglasset, som også kom frem igen i 2020, er af samme type som på P.S. Krøyers *Hip, hip, hurra!* fra 1888 og Michael Anchers portræt af Helene Christensen *Ved champagnen* fra 1883.

MICHAEL ANCHER *Ved champagnen*. 1883. Skagens Kunstmuseer (Beskåret) (T.H.Ø)
P.S. KRØYER *Hip, hip, hurra!*. (1888). Skagens Kunstmuseer (Beskåret) (T.H.V)

Et af årets store fund var det grafiske tryk af St. Maria i bred træramme. Det er nemlig malet i baggrunden på et af Anna Anchers hovedværker, *Solskin i den blå stue* fra 1891.

ANNA ANCHER *Solskin i den blå stue*. 1891. Skagens Kunstmuseer (Beskåret)

På Michael Anchers portræt af datteren Helga fra 1896 er hun en dybt koncentreret akvarelmalerske, og i løbet af årets samlingsgennemgang kom en akvarelæske frem, der minder meget om netop den, der er foreviget i 1896.

MICHAEL ANCHER *En akvarelmalerske*. 1896. Skagens Kunstmuseer (Beskåret)

Åbning af første sal i Anchers Hus

I august åbnede første sal i Anchers Hus for offentligheden for første gang nogensinde. Den 18. august blev museets erhvervsklub inviteret til en eksklusiv aften med mulighed for at besøge førstesalen. På en stemningsfuld, varm og vindstille sommeraften fik 24 deltagere en introduktion til Anchers Hus ved museets direktør Lisette Vind Ebbesen. Under de gamle træer i den blomsterfyldte have nød gæsterne aftenen og blev ledsaget op på første sal og ind i familien Anchers soveværelser af Andreas Bjerre, museumsinspektør og ansvarlig for samlingsgennemgangen.

Tale ved Lisette Vind Ebbesen, direktør for Skagens Kunstmuseer i anledning af åbning af førstesalen for offentligheden.

Den 19. august, på Helga Anchers fødselsdag, blev førstesalen åbnet for offentligheden. Lisette Vind Ebbesen bød velkommen i haven, og Andreas Bjerre introducerede til samlingsgennemgangen og arbejdet med indretningen af de to rum på første sal. Herefter kunne gæsterne i grupper af fem besøge soveværelserne under ledsagelse af en kunstformidler. Introduktionen blev gentaget tre gange for at overholde de dengang gældende Covid-19-restriktioner.

Traditionen tro var der lanterner i pæret træet ved Anchers Hus i anledningen af Helga Anchers fødselsdag den 19. august.

→
Første sal i Anchers Hus blev i 2020 genindrettet med familiens egne møbler og private ejendele. Her ses Anna og Michael Anchers soveværelse og deres datter Helga Anchers kombinerede sove- og opholdsværelse.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen.

Den nye samlings- ophængning

Skagens Museums sale ser ikke ud, som de plejer. Væggene i museet prydes nemlig af en ny samlingsophængning, hvor nye og gamle værker hænger side om side; hvor vægfarverne spænder fra sandfarvet til himlens blå; og hvor formidlingen af historien om kunstnerkolonien er i højsæde. "Det er vigtigt for os at fortælle historien om kunstnerkolonien og give nogle værktøjer til at åbne værkerne," siger Charlotte Linvald, kunstfaglig chef på Skagens Kunstmuseer. Museets nye samlingsophængning begynder nemlig ved begyndelsen denne gang: ved de første malere, som kom til Skagen, endnu før kunstnerkolonien var etableret, og den følger de nytænkende kunstnere, der skulle blive kendt som skagensmalerne, og de udviklinger, de gennemgår i deres kunstneriske virke. "På museet plejer vi at begynde fortællingen om skagensmalerne lige dér, hvor de bryder med Akademiet, bliver inspireret af nye strømninger fra Frankrig og begynder at male anderledes, men der er også en enorm interesse for, hvad de egentlig brød med, og hvordan man kan se de nye strømninger i skagensmalernes værker. Det forsøger vi at vise med den nye samlingsophængning og med de vægteksler, der følger med – vi vil gerne give publikum en fornemmelse af den historie, der udspiller sig fra de første malere kom og til kunstnerkoloniens højdepunkt," siger Linvald. "Man får nogle værktøjer til at åbne værkerne, fordi man kan se udviklingen i måden, de har malet på, men formidlingen giver også nogle historier og kontekster, som gør det nemmere at pakke værkerne ud. Hvad sker der på værket? Hvem er malet? Hvilke historier har kunstnerne villet fortælle?" Museets nye samlingsophængning er inddelt i temaerne De første skagensmalere,

"Jeg håber, at det åbner for nogle dialoger, der fortsætter, når gæsterne forlader museet, for det exceptionelle heroppe er jo netop, at man træder direkte ud i motiverne. Jeg håber, at kunstopplevelsen på den måde fortsætter."

Nye tider, Kunstnerkolonien, På rejse, Aftenselskaber, Det grønne rum, Portrætter, Jagtællesskabet, Hav, Skagen By, Anna Anchers fiskersamfund, Familien Brøndum samt Krøyer på rejser. "Temaerne giver os også mulighed for at forbinde skagensmalerne til en mere international kontekst. De gik ikke bare ud og malede haver, fordi det var hyggeligt – det var faktisk en større strømning i hele Europa, at man malede haver og kultiverede landskaber," forklarer Linvald. Temaerne gør det desuden muligt for museet at vise en bred repræsentation af de kunstnere, samlingen rummer. Således kan man se bl.a. Michael Ancher, Laurits Tuxen, Holger Drachmann, Viggo Johansen, Oscar Björck, Carl Locher, Anna Ancher og P.S. Krøyer. Og så håber Linvald, at den nye ophængning udvider oplevelsen af det Skagen, man træder ud i, når man forlader museet: "Jeg håber, at det åbner for nogle dialoger, der fortsætter, når gæsterne forlader museet, for det exceptionelle heroppe er jo netop, at man træder direkte ud i motiverne. Jeg håber, at kunstopplevelsen på den måde fortsætter."

Den nye samlingsophængning rummer bl.a. dette nyerehvede værk af P.S. Krøyer *Vibeke Krøyer i Skagen plantage*. 1899. Skagens Kunstmuseer

I dag er der stort set ikke grænser for, hvordan man udstiller kunst, men på skagensmalernes tid fremviste man ofte værkerne i en salonophængning. Ophængningsformen fik sit navn efter det franske akademis officielle udstillingssted i Paris, Salonen, hvor flere af skagensmalerne udstillede deres værker. Ved en salonophængning hænger værkerne fra gulv til loft, så tæt at billedernes rammer rører hinanden. Man kunne sågar finde på at beskære et maleri, så det passede ind i en ophængning. Her ses en moderne fortolkning af den klassiske salonophængning. Målet er at vise så meget af samlingen som muligt, men i stedet for at inddеле værkerne efter f.eks. kunstner, tema eller årstal, er her lavet et kæmpe puslespil, hvor værkeres placering er bestemt af rammernes mål – uden at beskære malerierne!

Nyerhvervelser

"I år har vi erhvervet fem nye værker, som har hvert sit særpræg og er spændende at indlemme i samlingen," siger Charlotte Linvald, kunstfaglig chef på Skagens Kunstmuseer.

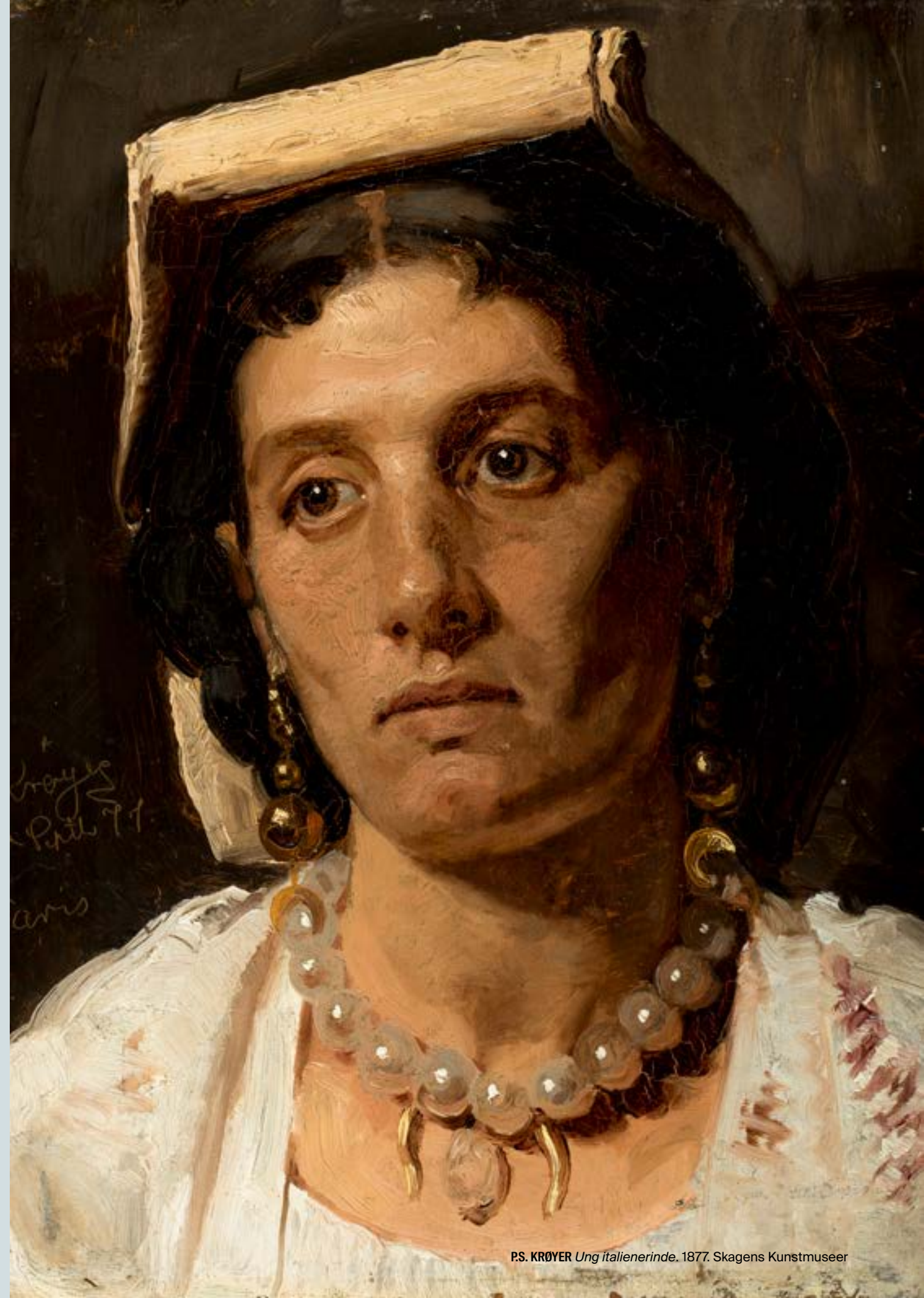
"Det var i år ret specielt, at Klæbel-familiens kunstsamling kom på auktion. At kunstsamlingen fra en af museets grundlæggere var på auktion, var jo noget særligt, og det var interessant at se, hvad der var i den. Vi købte *"Vibeke Krøyer i Skagen Plantage"* derfra, og det var stort at få det hjem til Skagen. Dels er det et værk, som vi ved betød meget for Krøyer. Han malede få værker med Vibeke, så det er i sig selv specielt, men dette holdt han meget af, for han og Marie beholdt det og gav det en fremtrædende plads i deres bolig i Skagen. Det hang der helt frem til Krøyers død i 1909. Dels har det en høj kunstnerisk kvalitet. Det er et fremragende eksempel på hans kunnen, hans måde at fange lys og farver – og at han så har stillet sin datter i midten, gør det ekstra interessant."

NYERHVERVELSER

- SKM2086 Anna Ancher: *Anna Anchers søster Marie Brøndum sidder med sit håndarbejde ved bordet*
- SKM2087 P.S. Krøyer: *Vibeke Krøyer i Skagen plantage*
- SKM2088 P.S. Krøyer: *Fodspor i sandet*
- SKM2089 Holger Drachmann: *Vrag i havstokken*
- SKM2090 P.S. Krøyer: *Ung italienerinde*

Tak til Ny Carlsbergfondet og Slots- og Kulturstyrelsen for tilskud, der gjorde disse køb mulige.

ANNA ANCHER *Anna Anchers søster Marie Brøndum sidder med sit håndarbejde ved bordet*. U.å. Skagens Kunstmuseer

UDLÅN

Tokyo Metropolitan Art Museum
Vilhelm Hammershøi and Danish Painting of the 19th Century
21.01.2020-26.03.2020 – 13 værker

Yamaguchi Prefectural Art Museum
Vilhelm Hammershøi and Danish Painting of the 19th
07.04.2020-07.06.2020 – 13 værker

Museum Kunst der Westküste
10 Years MKdW
14.07.2019-30.01.2020 – 9 værker

Statens Museum for Kunst
Anna Ancher
170 værker og genstande
08.02.2020-24.05.2020 (men lukket den 13.03.2020 pga Covid-19)
04.11.2020-31.01.2021 (men lukket den 16.12.2020 pga Covid-19)

DEPONERINGER

Ingen nye deponeringer.

GAVER

Brev fra Bokken til Harriet dat. 9-3.39
Givet af Karen og Viggo Drachmann Bentzon

Genstande fra Krøyers Hus samt 8 ældre fotos
Givet af Mads Peter og Lene Neumann

- 1 Hovedlineal: Træ, beslag i metal. 81 x 22,5 cm.
- 2 Kobberplade. Kobber. 12,5 x 16 cm.
- 3 Kobberplade. Kobber. 12,5 x 16 cm.
- 4 Kobberplade. Kobber. 12,5 x 16 cm.
- 5 Kobberplade. Kobber. 12,5 x 16 cm.
- 6 Kobberplade. Kobber. 15 x 20 cm.
- 7 Hvidt blondegardin.
- 8 Penneskraft. Bambus og metal. 14 cm.
- 9 Penneskraft. Træ og metal. 16,5 cm
- 10 Penneskraft. Træ og metal. 15 cm.
- 11 Penneskraft. Ben og metal. 20 cm.
- 12 Pincenez med etui. Glas, metal og læder. 4,5 x 11,5 cm
- 13 Æske med hagl. Pap og bly. Diameter 6 cm, højde 2,5 cm.
- 14 Æske med passer. Pap, tekstil, metal og ben. 19 x 7 cm
- 15 Messingskilt P.S. Krøyer. Messing.
- 16 Metalskilt KRÓYER. Metal. 7,5 x 3 cm.
- 17 Rulle med tapet. Papir. Bredde 50 cm.
- 18 Rulle med tapet. Papir. Bredde 50 cm.
- 19 Rulle med tapet. Papir. Bredde 50 cm.
- 20 Rulle med tapet. Papir. Bredde 50 cm.
- 21 Krøyers arbejdskittel. Tekstil. Længde 102 cm.
- 22 Dyrekranie. Ben. 19 x 12 x 8 cm.
- 23 Muligvis en dug.

- 24 Messingskål med huller. Messing. Diameter 15 cm. Højde 7 cm.
- 25 Muligvis lommelygte. Blandede materialer indbundet i læder.
- 26 Vinkel. Træ. 23 x 23 cm
- 27 Hvide handsker. Skind. Længde 23 cm.
- 28 Gedekranie. Ben. 13 x 10 x 17 cm.
- 29 Pincenez med etui. Glas, metal, pap og tekstil. 13 x 5 x 2 cm.
- 30 Brillor med etui. Glas, metal, pap og læder. 14 x 4 x 1,5 cm.
- 31 Etui med tre par briller.
- 32 Pincenez med etui. Glas, metal, pap og tekstil. 13 x 5 x 2cm.
- 33 Tomt etui. Pap, tekstil og metal. 17,5 x 4 x 1 cm.
- 34 Tomt etui. Læder. 11,5 x 4 x 0,5 cm.
- 35 Forstørrelsesglas. Metal og glas. Diameter 4 cm. Højde 4 cm.
- 36 Fragment af kanonkugle. Jern. 7 x 6,5 x 3 cm.
- 37 Lerværktøj. Træ og metal. 42 x 9 cm.
- 38 Måletang. Metal. 28 x 21 cm.
- 39 Brevkniv med blomstermotiv. Træ. 24 x 5,5 cm
- 40 Huggert el. høstredskab. Træ og metal. 40 x 12,5 x 5,5 cm.
- 41 Tre indrammede fotos. J.F. Willumsen med familie. Blandede medier. 15,5 32,5 1,5 cm.
- 42 Tre indrammede fotos. J.F. Willumsen med familie. Blandede medier. 15,5 32,5 1,5 cm.
- 43 Mikroskop. Træ, metal og glas. 20,5 x 12 x 5 cm.
- 44 Redskab til at lave patroner. Træ og metal. 13,5 x 3 x 2 cm.
- 45 Redskab til at lave patroner. Træ og metal. 13,5 x 3 x 2 cm.
- 46 Fire cigaretuier. Stof eller plantefibre. 6,5 x 10,5 cm.
- 47 Fire løsdeler. Træ og metal. Op til 12 cm.
- 48 Hoved fra hammer. Metal. 7,5 x 1,5 x 1 cm.
- 49 Nøgle. Metal. 20 x 7 x 4 cm.
- 50 Metalplade med teksten "Atelier"

1 foto fra Krøyers Hus

Mappe med kopier af 7 gamle fotos samt 5 gamle postkort med fotos fra Drachmanns Hus

HOLGER DRACHMANN *Vrag i havstokken*. 1902. Skagens Kunstmuseer

Konserverings- værkstedet

"2020 har været et år i Krøyers tegn i konserveringsværkstedet," siger Tor Erik Skaaland. Han og Anette Fredsted Aalling er museets to nye konservatorer, som havde første arbejdsdag i maj 2020. "I anledning af *L'heure Bleue*-udstillingen på Musée Marmottan Monet var vores første opgave at vurdere, hvilke behandlinger de forskellige Krøyer værker skulle have. I mange tilfælde var det malerier, som sjældent lånes ud eller som aldrig har været udlånt før, så det har været varierende, udfordrende, alvorligt og spændende at arbejde med dem i årets løb," forklarer Skaaland. En anden stor opgave var arbejdet med åbningen af første sal i Anchers Hus. "Det var en spændende opgave, fordi udstillinger i kunstnerhjemmene kræver, at man, tænker anderledes" siger Skaaland.

Anette Fredsted Aalling i gang med klargøring af Krøyers mesterværk inden rejsen til Paris.

**"at tale for genstande,
som ikke kan tale,
og sikre at de får det
bedst muligt."**

Klimaet er for eksempel mere ustabil end i museets sale, og det stiller, krav til, hvilke materialer vi bruger når vi konserverer, fordi de reagerer med klimaet." Derudover har konservatorerne bl.a. arbejdet med alle museets udstillingsskift, den store Anna Ancher-udstilling, hvor en række værker ikke blot skulle gøres klar til museets sale, men også til deres videre færd til museer i København, Norge og Tyskland, samt åbning og vinterlukning af de to kunstnerhjem.

OM MUSEETS KONSERVATORER

Anette Fredsted Aalling er udlært fra Konservatorskolen i København i 1986 og har blandt andet konserveret værker på Kronborg og Mauritshuis i Haag, været med til at finde et skjult Abildgaard-maleri på en bygning i København og arbejdet på Vejle Amts Konserveringsværksted.

Tor Erik Skaaland er uddannet fra Konserveringsstudiet i Oslo i 2016 og har siden arbejdet på Statens Museum for Kunst, på The Bowes Museum i England, hvor han brugte omkring 100 timer på at restaurere et oliemaleri af en spansk munk fra 1600-tallet og på Bevaringscenter Nord.

Tor Erik Skaaland i gang med indtjekning af værker til særudstillingen Anna Ancher.

Skaaland og Aalling betragter det som deres fineste opgave "at tale for genstande, som ikke kan tale, og sikre, at de får det bedst muligt", som de siger. I år har deres værksted fået flere tekniske opgraderinger, som kan hjælpe dem med netop at sikre de mange malerier og genstande i samlingen – deriblandt en sprøjtekabine og et lavtryksbord. Sprøjtekabinen bruges, når malerier skal ferniseres og giver både bedre tekniske og sundhedsmæssige arbejdsvilkår for konservatorerne, forklarer Skaaland: "Moderne fernisser kan ikke påføres oliemalerier i flere lag med pensel, så der bruger vi sprøjtekabinen. Og så sprøjter vi jo med kemikalier, så af sundhedsmæssige årsager er en sprøjtekabine helt nødvendig."

Lavtryksbordet, som er støttet af ENV-fonden, giver også nye muligheder i værkstedet. "Bordet kan bruges til strukturelle behandlinger, det vil sige behandlinger, som skal laves på hele lærredet og ikke bare med et lille værktøj i et hjørne. Det er ressourcebesparende i forhold til arbejdstimer, men man kan også opnå nogle resultater, som er umulige at opnå med hånden. Det er et fantastisk redskab, som øger bredden af behandlinger, der kan foretages i værkstedet," siger Skaaland.

KONSERVERING FOR PRIVATE

Ud over arbejdet med museets samling har konservatorerne i 2020 udført opgaver for Voergaard Slot og private kunder.

↑
Kom med bag kulissen, når Anna Anchers værker tjekkes ind på museet og sommerens særudstilling bygges op.

Indtjekning af værker til særudstillingen Anna Ancher

Kunstformidling med nye virkemidler

Kunstformidlingen tog i 2020 nye virkemidler i brug: gåture og sanselige oplevelser i det fri, samt detaljeret og værknær formidling på internettet.

Forbipasserende kunne hele året se Ane Bjerg Thomsen og Kresten Langvold, museets to kunstformidlere, opløfte deres røst foran Laurits Tuxens karakteristiske dobbeltstatue af Michael Ancher og P.S. Krøyer. Her foregik udendørs introduktioner til skagensmalerne og deres omgivelser, og kunstnerhjemmene blev på samme måde introduceret udendørs. "Noget af det helt særlige ved Skagens Museum og de to kunstnerhjem er jo, at de ligger lige dér, hvor værkerne er blevet malet," siger Langvold. "Og det kan man virkelig formidle, når man står midt i det. Vi har Havehuset, Krøyers atelier, Anchers Hus og Drachmanns Hus lige omkring os, så man kan simpelthen bare forholde sig til bygningerne og fortælle om de mennesker, de har haft forbindelse til." Det fik Langvold yderligere lejlighed til, når han stod bag en morgenomvisning i Michael Anchers atelier med efterfølgende kaffe. Netop det gjorde også Thomsen hele sommeren. Hun ledte gåturen "I Anna Anchers fodspor", en to kilometer lang vandretur i kvarteret omkring Skagens Museum, hvor Anna Ancher boede hele livet. Og der var endnu mere Ancher: de to kunstformidlere holdt omvisninger på første sal i Anchers Hus hele sommeren. Her kunne grupper på kun 5 personer opleve familien Anchers nyindrettede soveværelser og en fortælling om den proces, der lå forud for åbningen af rummene.

DIGITALE MUSEUMSVÆRTER

I år fortsattes initiativet med Museumsværten, altså en kunstformidler, som opholder sig fysisk i udstillingen og svarer på spørgsmål. Museumsværten blev til Den Digitale Museumsvært, da coronarestriktioner medførte afstandskrav i salene. Nu kan man hver uge følge med på museets sociale medier, hvor en kunstformidler i små filmklip svarer på spørgsmål, som museets følgere har sendt ind. "Det ene udelukker ikke det andet, og jeg synes, at den digitale og fysiske museumsvært komplementerer hinanden. Mødet mellem formidler, gæst og værk er nærværende og har sin egen værdi. Men når jeg formidler digitalt, bliver jeg konfronteret med emner, jeg ikke selv har valgt. Jeg bliver tvunget til at tænke over, hvordan jeg griber dem an, og det er også spændende," siger Thomsen.

De udendørs introduktioner til skagensmalerne fortsatte hele året, og Den Digitale Museumsvært kan følges på Skagens Kunstmuseers sociale medier.

↑
Oplev den digitale museumsvært, der hver uge svarer på spørgsmål om skagensmalerne.

Optagelser med kunstformidler Ane Bjerg Thomsen, til "Den Digitale Museumsvært"

Da arrangementerne flyttede ud

"Vi har haft et ret aktivt år fyldt med en masse anderledes og rigtig gode arrangementer," siger Sofie Krøgh Andersen, arrangementsmedarbejder på Skagens Kunstmuseer. Museets arrangementskalender blev både udfordret og udviklet i 2020. Der er blevet holdt lange og kortere arrangementer, nogle stillesiddende, andre med masser af bevægelse, for både store og små – og så er der blevet overholdt en masse coronarestriktioner på samme tid. "Vi kom godt fra start i 2020," siger Andersen. "I januar havde vi nytårskur for at markere det nye år, og Skagen Vinterbaderfestival besøgte museumshaven, hvor de fik skipperlabskovs og en introduktion til *Jeg er hav*. I februar deltog 87 børn i vinterferiens malerskoler, og i marts havde vi et foredrag om kvinderne i familien Brøndum på Kvindernes Internationale Kampdag." Men i marts kom også årets første nedlukning af forskellige samfundsaktiviteter. "Så nu har vi virkelig fået testet

"Der skulle være to tilbud næsten hver dag i juni, juli og august, som gav gæsterne oplevelser og viden om skagensmalerne."

vores aflysningsprocedure for arrangementer! Det er heldigvis ikke noget, vi har haft så meget brug for tidligere, men nu ved vi i hvert fald, hvordan man gør," konstaterer Andersen. Til gengæld fulgte der både kreativitet og udvikling med de nye forhold ifølge Andersen: "Vi besluttede, at der skulle være to tilbud næsten hver dag i juni, juli og august, som gav gæsterne oplevelser og viden om skagensmalerne. Det betød også, at al kunstformidlingen måtte flytte udendørs." Det gjorde den med de korte introduktioner

"Rundt om Anchers Hus" ved kunstformidler Kresten Langvold.

ÅRRETS ARANGEMENTER:

JANUAR

- Nytårskur
- Vinterbadere i museumshaven

FEBRUAR

- Malerskole for børn
- På ædel Stok gror ædel Vin
- Kunst og kalas

MARTS

- Foredraget *Brøndums Kvinder* i anledning af Kvindernes Internationale Kampdag

JUNI

- Anna Ancher preview for Skagens Museums Venner og Erhvervs Klubben
- VIP-arrangement for sponsorer til særudstilling ANNA ANCHER

SOMMERARRANGEMENTER

- Yoga i haven ved Anchers Hus
- Rundt om Skagensmalerne
- Rundt om Drachmanns Hus
- I Anna Anchers fodspor
- Morgenstund i Anchers Hus
- Rundt om Anchers Hus
- Hip hip champagne
- Havevandring
- Lakserytteren

AUGUST

- Åbning af førstesal i Anchers Hus for Erhvervs Klubben
- Helgas fødselsdag/åbning af første sal
- Omvisninger på første sal i Anchers Hus

SEPTEMBER

- Omvisninger på første sal i Anchers Hus

OKTOBER

- Børnearrangement i efterårsferien i haven ved Anchers Hus

Lakserytteren under workshop med børn, skygge og god afstand i haven ved Anchers Hus.

Rundt om skagensmalerne, Rundt om Anchers Hus og Rundt om Drachmanns Hus flere gange om ugen, en tegneworkshop for børn med tegneren og YouTuber Lakserytteren, yoga i haven ved Anchers Hus to gange om ugen og ikke mindst gåturen I Anna Anchers Fodspor. "Det var en to kilometer lang gåtur i kvarteret omkring Skagens Museum, hvor Anna Ancher levede og malede hele sit liv. Det var virkelig en succeshistorie," siger Andersen. "Gåturen var stort set udsolgt hele sommeren." Helga Anchers fødselsdag blev i år markeret med åbningen af første sal i Anna og Michael Anchers Hus,

hvor familiens soveværelser er blevet indrettet med oprindeligt interiør. "Der var virkelig, virkelig stor interesse for åbningen, og det fortsatte hele sommeren," fortæller Andersen. "Billetterne til at besøge rummene blev revet væk – vi udbød 390 og der blev booket 389!"

Resten af 2020 forløb med de udenørs introduktioner, omvisninger på første sal i Anchers Hus og et enkelt børnearrangement i efterårsferien, da museet fulgte de danske myndigheders anbefalinger om at begrænse samfundsaktiviteten.

Yoga i haven

Fra juni til august var der yoga ved Anchers Hus. Mette Mai Diget, omviser og yogainstruktør, guidede hen over sommeren lokale såvel som feriegæster igennem en række afslappende og styrkende yogaøvelser under havens gamle træer. Niveaueet blev sat, så alle kunne være med, og efter yogatimen havde deltagerne mulighed for at nyde et særligt morgen tilbud i caféen ved Anchers Hus.

Bygninger

"Bygningerne har det i realiteten rimelig godt," konstaterer Gorm Gregersen, teknisk chef på Skagens Kunstmuseer. "Vores forskellige anlæg til at regulere bygningernes fugt og temperatur fungerer godt, og det er jo afgørende for både vores museum og kunstnerhjemmene."

2020 har budt på en række tekniske udviklinger og forbedringer af Skagens Kunstmuseers matrikler. Blandt andet har konserveringsværkstedet, som ligger i Skiferbygningen, fået et lavtryksbord, og der er blevet etableret en sprøjtekabine i den nye Plesner-bygning. "Det er en topprofessionel kabine med udsugning, og vi har de korrekte dragter og masker, hvilket er en nødvendighed for konservatorerne, når de skal arbejde med fernis på malerierne – og så er det arbejdsmiljømæssigt sikkert," siger Gregersen.

Skagens Kunstmuseers tekniske afdeling har i 2020 desuden været involveret i samlingsgennemgangen i Anchers Hus, som krævede flytning og frysning af en del genstande, og derudover almindeligt vedligehold af de to kunstnerhjem. Desuden er der blevet etableret det, Gregersen kalder "et rigtigt godt havevandingsanlæg", som sikrer, at museets haver kan vandes med et optimalt vandtryk.

Der skulle være gennemført 5-års gennemgang af Skiferbygningen i 2020, men gennemgangen måtte udsættes grundet corona. Den forventes i stedet gennemført, så snart det er forsvarligt, under hensyntagen til Covid-19-anbefalingerne.

Egentlig var planen at tilbageføre støbejernsgelænderet omkring altanen ud for Anna og Michael Anchers soveværelse til et trægelænder, som omkransede altanen, da tilbygningen med første sal blev opført. Imidlertid opdagede Andreas Bjerre, museumsinspektør og ansvarlig for samlingsgennemgangen i Anchers Hus, en beretning fra en tidligere tjenestepige i huset, som kendte gelænderets historie. "Hun beskrev, hvordan det oprindelige trægelænder, som pigerne i huset rystede dyner og bankede tæpper over, var blæst ned i en efterårsstorm i 1930'erne. For at undgå senere ulykker af den slags fik Anna Ancher derfor opført et noget mere hårdført støbejernsgelænder, som er det, der stadig sidder på altanen," forklarer Bjerre. Derfor valgte Skagens Kunstmuseer at bevare det støbejernsgelænder, som Anna Ancher har sat op, frem for at erstatte det med et nyt, der ikke har en direkte forbindelse til familien Ancher. Gelænderet blev derfor blot rustbehandlet og malet.

NÆNSOM VEDLIGEHOLDELSE AF FREDEDE BYGNINGER

Skagens Kunstmuseer råder over en række fredede bygninger, hvilket stiller krav til nænsom vedligeholdelse. To gode eksempler på dette arbejde er restaureringen af et støbejernsgelænder samt produktionen af en ny dør til førstesalen i Anchers Hus.

→
På husets anden side var en trædør rådnet, og her fik man snedkereret en ny. Snedkeren arbejdede ud fra den oprindelige dør og overførte endda grebene fra denne til den nye. Derfor fremstår døren fuldstændig som den oprindelige.

Gode venner og sponsorer

"Det har været en stor glæde for os at se, hvordan museets forskellige interessenter har bakket op omkring os i år. Deres finansielle støtte og engagement har betydet meget," siger Simone Sefland Pedersen, kommunikationsmedarbejder ved Skagens Kunstmuseer. "Selvom vi ikke har kunnet samle vores støtter på matriklerne, har vi gjort vores bedste for at sørge for at holde alle opdaterede med nyhedsbreve om situationen og kunstformidling til sofaen." Museet er fortsat meget glade for samarbejdet med SKAGEN Fondene, der har været en fast samarbejdspartner i over 10 år. Det internationalt orienterede, skandinaviske investeringsselskab benytter Skagens Museums værker i deres markedsføring og kommunikation på en opsigtsvækkende og interessant måde og benyttede i 2020 portrætter af bl.a. Viggo Johansen og Anna Ancher.

"Samtidig har Skagens Kunstmuseer Erhverv virkelig bakket op om os i år. Medlemmerne mødte talstærkt op, da vi fejrede Anna Anchers fødselsdag med åbningen af første sal i Anchers Hus på én af de få, helt vindstille sommeraftener i 2020. Erhvervsklubben kunne som de første se den nyindrettede førstesal i Anchers Hus, der var lækker mad og en overflod af blomster. Det blev en ganske særlig, ret intim og ret eksklusiv aften," siger Pedersen. Skagens Kunstmuseer Erhverv voksede i 2020 med 4 medlemmer, heraf 3 sølv og 1 guld.

"Skagens Museums Venner har også været stor støtte for os. Vi kunne ikke holde en regulær fernisering på Anna Ancher, men vi holdt et preview, hvor vennerne som de første kunne booke en plads og se udstillingen før alle andre. Der var hele 200, der benyttede sig af det, og det var en stor fornøjelse," konstaterer Pedersen.

Erhvervsklubben ved åbningen af førstesalen i Anchers Hus.

GULD-medlemmer:

Brøndums Hotel
Carlsberg Danmark
Color Hotel Skagen
Ejendomsmæglerfirmaet Calundan
Ecco Print
FF Skagen
Gudrun og Palle Mørchs Mindefond
MTAB Danmark A/S
M&M Computer Consult A/S
Nordjyske Bank
Skagenfood A/S
Skagen Havn
Skagen Bamsemuseum
Skagen Beton
Skagens Venner
Svallerhuset
Thrane Erhverv A/S
Tommy C Holding ApS
Werner Larsson Fiskeeksport

SØLV-medlemmer:

BDO Skagen
Beate & Andreas Kobelt
Bruun Rasmussen Kunstauktioner
Bygholm Wood
Dahl Advokatfirma
Dansk Erhverv
Dinesen Floors A/S
Drømmeland A/S
EDC Ole Bo, Skagen
H.J. Kontorcenter
Hjorths Badehotel
HjulmandKaptain
Hotel Petit, Skagen
KABELTVED Advokatfirma
Kaihøj Ejendomme
Karstensens Skibsværft
Kvadrat
Lars D. Nielsen og Søn
Laurentius Skagen
LBB3
Neurolog Martin Tøttrup Kelkelund
Nordlab
Ole Johansen A/S
PBI Holding A/S
Peytz & Co
Saga Shipping A/S
Sikring Nord
Skagen El-teknik
Skagen Fiskerestaurant
Skagen Kasse- og Plastfabrik A/S
Sparekassen Vendsyssel
Skagerak
Slagter Munch
Spar Nord Skagen
Stiftung Föderung dänischer Kunst
in Südschleswig
Söderberg og Partners
Viking 1914 A/S

Museet i medierne

”Digital formidling og øget synlighed kom til at spille en særrolle i 2020, hvor museet i fem af årets måneder af tre omgange var lukket for gæster”, siger Anne Walther, Kommunikationschef.

Igennem digitale kanaler blev der taget hånd om gæsterne gennem daglige anekdoter, brevuddrag, boguddrag, kunstformidling ude og inde, kunstnerportrætter og meget mere. ”Vi bragte historier om statuer og planter, gik bagom udstillingerne gennem interview med udstillingsarkitekter, temaer, fund i Anchers Hus og ikke mindst en masse historier om skagensmalernes kunst”, siger Walther.

STOR OPBAKNING

Det blev et år præget af kraftig vækst i antal af følgere af Skagens Museums nyheder via nyhedsbrev, hjemmesidens blog og de tre sociale medier, Instagram, LinkedIn og Facebook.

Ved årsskiftet havde de enkelte platforme opnået vækstrater på mellem 9 og 124%! Tilsammen har Skagens Kunstmuseer nu godt 50.000 følgere af nyheder fra organisationen, når man tæller de tilmeldte sammen. ”Vi fik et postkort fra en følger i England, der gerne ville takke os for den digitale kunstformidling under den første nedlukning. Det varmer at vide, at vi har været med til at gøre en forskel i en tid, der er svær for mange”, siger Walther. Hjemmesiden,

” Digital formidling og øget synlighed kom til at spille en særrolle i 2020, hvor museet i fem af årets måneder af tre omgange var lukket for gæster.”

skagenskunstmuseer.dk, opnåede ligeledes betydelig vækst i antallet af besøgende. Fra 150.000 unikke brugere i 2019 rundede vi 200.000 unikke brugere i 2020.

Også de traditionelle medier havde fokus på museet og det løbende arbejde med samlingen. Fra prangende anmeldelser af Anna Ancher til TV-indslag om samlingsgangen i Anchers Hus, hvor der i løbet af året kunne formidles skønne genstande, der dukkede op og både overraskede og bekræftede mange af de ting, vi ved om familien. Men også den økonomiske situation for museerne og Skagens Kunstmuseer i forbindelse med nedlukninger og hjælpepakker, forskningssamarbejdet i Paris samt vinterudstillingen, Vores Værker, mødte omfattende omtale i landets medier. Det samlede antal omtaler løb op i næsten 1000 stk. med anslået 86 millioner læsere. Nordjyske medier er forsat mediesponsor for Skagens Kunstmuseer.

→
Vizgu er kort for Visitors Guide. Det er en digital genvej til større oplevelser under museumsbesøget. Men hvordan virker det?

Løft telefonen og peg på det, du ser. Lyt til guides, eller læs dig frem på skærmen.

Så enkelt er det! Bagved funktionerne ligger en teknologi, der afkoder og giver en unik brugeroplevelse. Vizgu åbner for gæstens lyst til at lære, for at opsøge nye oplevelser og giver mulighed for at gå på opdagelse i kunstens verden og dele den i sit netværk. Den lille app, der åbner til en ekstra verden om kunsten, er gratis for gæsterne og handy i en tid, hvor fysisk kontakt og potentiel smittespredning stiller krav til nytænkning i formidling.

Haverne

"Vi har holdt museets haver åbne under alle nedlukningerne i år," siger Karin Trbola, den ene af Skagens Kunstmuseers to gartnere. Hun og gartnerkollegaen Steen Sørensen arbejdede i haverne hver dag og sørgede for, at de blev brugt: "Vi låste havelågerne op hver morgen, åbnede dem og vinke- de folk ind i haverne, hvis de ikke var helt sikre på, at de måtte gå ind. Der var faktisk et par dage, hvor folk satte sig på tæpper i haven ved Skagens Museum og nød solen," siger Trbola.

Haverne omkring de to kunstnerhjem har undergået almindeligt vedligehold i løbet af året, mens projekthaven, som ligger mellem Plesner-bygningen og Skiferbygningen, så vidt muligt beplantes alt efter temaerne i Skifersalens særudstillinger. "Da vi havde den store Anna Ancher-udstilling i sommer, valgte vi at haven skulle spejle Michael Anchers maleri 'Anna vender hjem fra markene'," siger Trbola. "Haven skulle ligne en vild mark, så vi såede en del kornblomster og korn." Sådan stod den, indtil vinteren kom, og så blev projekthaven fuglenes: "Vi satte et træ og indrettede haven med fuglefrø og adgang til neg og mejseboller, for at fuglene skulle have lidt at hygge sig med over vinteren," siger hun.

EN HISTORISK PELARGONIE MED POETISKE RØDDER

I 2020 blev der, traditionen tro, solgt historiske pelargonier. Det var midt i årets anden nedlukning, men det stoppede ikke salget, fortæller Trbola: "Det gik over al forventning! Pelargonierne blev solgt fra haven ved Skagens Museum, og de blev revet væk. I år havde vi også indført et nyt tilbud, nemlig at man fik en pelargonie gratis med, hvis man købte et medlemskab, og det var eftertragtet. Vi skulle have solgt dem over tre dage, men de blev udsolgt på en time. Det betyder jo heldigvis bare, at folk gerne vil støtte museet."

Som et nyt tiltag solgte museumsbutikken i år valmuefrø fra museumshaven. Hvert år høstes en del valmuer, som afgiver frø, og frem for at smide dem ud, pakkede Trbola dem i år i poser, der blev forsynet med et kort, der på den ene side havde instruktioner til udplantning og på den anden et optryk af Michael Anchers maleri "*Helga mellem valmuer*", hvor en lille Helga Ancher stikker hele hovedet ned i en stor valmue. "Det gentager vi i 2021, for det er sådan en fin måde at få sendt vores frø videre på og give dem mere liv," siger Trbola.

Hvert år fører museet en historisk tradition videre ved salg af stiklinger. Etiketten med at føre pelargonierne videre gennem stiklinger er lige så gammel som planten selv. I Skagen kan de føres tilbage til skagensmalernes tid, til de pelargonier, der var på det nu nedrevne Skagens Hotel, og Ingeborg Østergaard. I dag ved vi, at planten er ført til Skagen fra Sverige til Skagen Hotel fra herregården Mårbacka, den svenske forfatter og digter, Selma Lagerlöfs barndoms- hjem. Man kan derfor sige, at det er en blomst med både poetiske og historiske rødder.

KASTANJETRÆET I DRACHMANNS HUS

I 2020 blev det store kastanjetræ foran Drachmanns Hus fældet. Træet var rådnet og udgjorde på grund af sin størrelse og tilstand en fare for kunstnerhjemmet, så i foråret blev en professionel skovhugger tilkaldt. Træet blev imidlertid ikke fældet forgæves. Siden foråret har det ligget til tørring hos en drejer i Vordingborg, som venter på at kunne forvandle det tørrede træ til fuglehuse, saltkar og vinpropper, der skal sælges i Drachmanns Hus.

Shop og café

"Et godt museumsbesøg begynder eller slutter med et besøg i museumsbutikken eller en af vores caféer for rigtig mange af vores gæster," siger Charlotte Beck Jensen, leder af museumsbutikken på Skagens Museum. "Og det er vi glade for, for vi sørger for, at både butikken og caféerne har en eller anden relation til de aktuelle udstillinger." Både butik og caféer fyldes hvert år af produkter med inspiration fra skagensmalernes liv og arbejde samt en høj håndværksmæssig kvalitet. Det forgangne år var ingen undtagelse. Museumsbutikken mere end opfyldte årets målsætninger med et imponerende fysisk salg trods de mange lukkemåneder i 2020. Samtidig satte webshoppen rekord, og onlinesalget blev mere end tredoblet i løbet af året.

ENSRETTET GÆSTEFLOW OG POP UP-SHOP

I 2020 blev museumsbutikken forlænget med en pop up-shop, som åbnede i Havesalen på Skagens Museum. Museets flow var nemlig ensrettet i løbet af foråret og sommeren for at sikre et trygt og sikkert museumsbesøg, så de mange gæster blev ledt direkte ud i popup-shoppen efter en tur rundt på museet. Den midlertidige forlængelse af butikken var en stor succes og var, ligesom museumsbutikken, i år fyldt med Anna Anchers farver, motiver og univers.

DESIGNSAMARBEJDER

Anna Ancher var tilmed udgangspunkt for en række af de designsamarbejder, museumsbutikken indgik i 2020. Det er Jensen, der vælger samarbejdspartnerne, og arbejder tæt sammen med designere og kunsthåndværkere om udvikling af produkterne. Tekstildesigneren Signe Emdal designede et Anna Ancher-tørklæde i anledning af sommerens særudstilling. Tørklædet tog udgangspunkt i et af Anna Anchers værker og blev produceret i fire farvekombinationer. Senere på året blev museumsbutikken draperet med lyseblå damask, da tekstildesigneren Evalous serie af duge, servietter og viskestykker ankom. Inspirationen kom fra et af Anna Anchers mest berømte værker: *Interiør med klematis*.

På et år, som kaldte på rolige og hjemlige aktiviteter, indgik museumsbutikken også samarbejder med to strikdesignere. Ditte Larsen, forfatteren til strikebogen *Anna Ancher på pindene*, udviklede sammen med butikken fem strikkekits til karklude og fem strikkekits til tørklæder, alle med udgangspunkt i et af Anna Anchers værker, i garn fra Isager. Strikdesigneren Marianne Isager

→
Tørklædet er inspireret af Anna Anchers værker. Tørklædet findes i fire forskellige farvekombinationer, som alle tager udgangspunkt i farverne i Anna Anchers værk *Studie af sypigens hoved, Ane*, en pastel fra 1890. Farverne i de to blå tørklæder er en fortolkning af nuancerne i sypigens hår. Det gul-grønne tørklæde er en fortolkning af pastellens baggrund, og det rosa tørklæde er en fortolkning af Anes bluse og hendes ansigt.

KAGER MED KUNSTNERISK INSPIRATION

Anna Anchers univers kunne også opleves i caféen ved Anchers Hus. Caféen solgte 1540 af sine berømte æggekager, men det var caféens søde kager, der var årets store trækplaster. De havde nemlig Anna Ancher-tema. "Jeg bliver ganske enkelt inspireret af de ting, jeg omgiver mig med, og det er svært ikke at blive inspireret af at gå omkring kunstværkerne her," konstaterer Susanne Søvnald, som leder Anchers Café. Søvnald har læst sig igennem en del af Anna Anchers breve og hæftet sig ved alle de steder, hvor maleren beskrev sin haves råvarer. "Hun skriver om rabarber, jordbær, hindbær, solbær, æbler og blommer, og dem har vi allerede inkorporeret i en del af kagerne," forklarer Søvnald. Lagkagen med skovbærmousse og vanillicreme samler for eksempel en del af ingredienserne. Idéen til rødgrødkagen med vanilliebund fik Søvnald fra et brev, hvor Anna Ancher beskrev en sommerdag, der stod i jordbærplukningens tegn.

Men der stod også en kage bag disken i Anchers Café, som har særlig kulturhistorisk vægt. Opskriften til "Anna Anchers Æblepie" blev nemlig fundet i køkkenet i Anchers Hus i 2019, og det er formentlig en af Anna Anchers kokkepiger, som har nedskrevet den. "Det var spændende, da den dukkede op – og vi laver den næsten som i opskriften. Den eneste forandring er, at vi har kommet den i en mørdejsbund," siger Søvnald, der satte den på caféens menukort i 2020. Skagens Museums ensrettede flow kunne også mærkes i Museumscaféen, som forpagtes af Brøndums Hotel, hvor de mange besøgende resulterede i store mængder udsolgte elementer på menukortet. Nybagte kager, lette frokostretter og friskkværnet kaffe blev serveret for de mange gæster, der blev ledt direkte fra Havesalen og ud i det historiske havehus.

→
Lagkage med kaffemousse, chokoladecreme og bløde bunde. Pyntet med glaze og knasende hasselnøddeflager. Inspireret af Anna Anchers værk *Selvportræt*. Ca. 1878-1879. Skagens Kunstmuseer (Beskåret)

Økonomi og statistik

STRUKTUR

Skagens Kunstmuseer er en selvejende institution og har status som statsanerkendt museum. De museale opgaver følger af museumsloven. De er beskrevet i museets vedtægter og varetages af Skagens Kunstmuseer S/I. Den selvejende institution ejer Skagens Museums Ejendomsselskab ApS, som har til formål at eje museumsbygningerne. Derudover er der etableret et indkøbsfælleskab, således at drift og vedligeholdelse af bygningerne betales af Skagens Museums Ejendomsselskab ApS, mens Skagens Kunstmuseer S/I betaler husleje til ejendomsselskabet. Mellem de to selskaber er der udelukkende "koncerninterne" transaktioner, så nedenstående summariske præsentation af regnskabstal vedrører alene Skagens Kunstmuseer S/I.

ØKONOMISK STYRING

"Skagens Kunstmuseer lægger stor vægt på en effektiv risikostyring og de dertil hørende interne kontroller, som udmønter sig i politikker, forretningsgange og andre retningslinjer. Den overordnede håndtering af museets økonomi sigter på en solid finansiering og optimering af arbejdskapitalen," siger økonomi- og administrationschef Lars Zachø Rath.

BÆREDYGTIGHED

Driften af bygninger og sikringen af de uvurderlige kunstværker i museets samling nødvendiggør et betydeligt energiforbrug. Skagens Kunstmuseers ledelse er meget opmærksom på at minimere udledningen af drivhusgasser, og museets medarbejdere bestræber sig i det hele taget på en ansvarsbevidst adfærd, der både er økonomisk og miljømæssigt bæredygtig.

Museets solcelleanlæg har bidraget til en begrænsning af CO₂-udledningen. Anlægget producerede i 2020 62 MWh, hvilket svarer til ca. 15 % af det årlige forbrug på museet.

ØKONOMISK RESULTAT I 2020

Antallet af gæster er faldet til 212.777 besøg i 2020. Det er tilfredsstillende, set på baggrund af at museet har været lukket tre gange, i alt 5 måneder, i 2020 som følge af myndighedernes restriktioner vedrørende Covid-19-pandemien.

Resultatet har været tilfredsstillende, og dette skyldes udelukkende private fonde og myndighedernes hjælpepakker, sammenholdt med en stram styring af omkostningerne. Målsætningen er, at aktiviteterne skal opfylde de vedtægtsbestemte formål, samtidig med at de giver et stabilt finansielt grundlag. Et eventuelt overskud i et år skal i henhold til vedtægterne anvendes til museets formål i de følgende år.

Det store byggeprojekt, som blev afsluttet i 2016, har nødvendiggjort, at en del af indtægterne anvendes til hensættelser, således at nybygningen betales over en årrække. Resultatet af museets virksomhed i 2020 afspejler den planmæssige opsamling af disse hensættelser. Regnskabsmæssigt bevirker det, at resultatet på bundlinjen er tæt på nul, samtidig med at der opnås en stabil likviditet.

SKAGENS KUNSTMUSEER S/I FORENKLET RESULTATOPGØRELSE I 1000 KR.

	2020		2019	
Statstilskud jf. museumsloven	1.745	5,5%	1.751	5,8%
Drifts- og investeringstilskud fra Frederikshavn Kommune	3.881	12,3%	3.843	12,7%
Øvrig tilskud	485	1,5%	214	0,7%
Ikke-offtenlige tilskud	5.414	17,1%	4.647	15,4%
Entreindtægter	8.841	27,9%	12.573	41,6%
Butik og café	5.143	16,3%	5.270	17,4%
Andre indtægter herunder finansielle indtægter	6.125	19,4%	1.944	6,4%
Indtægter i alt	31.634	100,0%	30.242	100,0%
Personaleomkostninger	-15.674	49,7%	-16.586	55,1%
Drift og vedligeholdelse af bygninger	-2.476	7,8%	-2.535	8,4%
Samlingens forvaltning	-207	0,7%	-303	1,0%
Undersøgelse og erhvervelse	-1.097	3,5%	-1.859	6,2%
Konservering	-140	0,4%	-310	1,0%
Udstillinger	-2.324	7,4%	-1.954	6,5%
Anden kulturel formidling	-529	1,7%	-1.143	3,8%
Administration	-1.497	4,7%	-1.108	3,7%
Butik og café	-2.168	6,9%	-2.576	8,6%
Særlige formål og bygningsinvesteringer	-5.453	7,3%	-1.748	5,8%
Omkostninger i alt	-31.565	100,0%	-30.122	100,0%
Årets resultat	69		120	

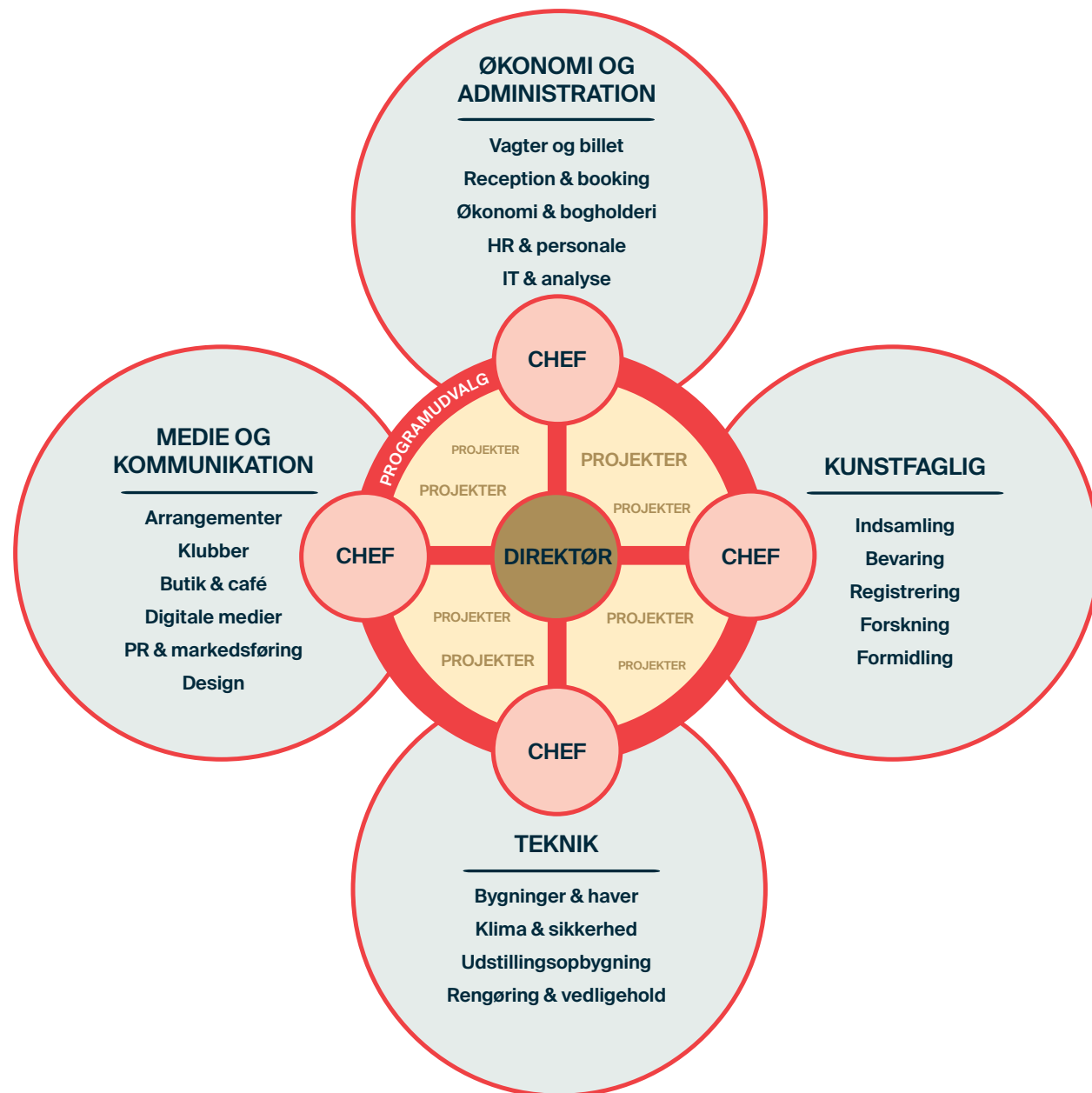
MUSEETS GÆSTER

Opgørelsen af besøgstal er blevet omlagt efter nye retningslinjer fra Slots- og Kulturstyrelsen. Ændringerne sigter mod at opnå større sammenlignelighed med andre museer.

	Antal besøgende	2020	2019
Voksne*)	60.141	4.799.149	7.589.163
Kombibiletter (indgang/salg)	45.887	2.336.225	2.381.350
Grupper og reduceret betaling	9.802	975.181	1.771.581
Børn (ikke undervisning)	19.488	10.544	125.447
Børn (undervisning)	5.245	11.000	227.150
Adgangskort og gratister	2.116	-	-
Veneforening (periodekort)	7.647	730.223	725.925
	150.326	8.862.322	12.820.616
Udgifter til biletter		- 8.607	- 139.553
Udgifter til arrangementer		- 12.263	- 107.939
		8.841.452	12.573.124

Samlede antal gæster, som har været på museet inkl. cafeer, atelier er 212.777 mod 232.491 i 2019.

*) Inkl. gæster, som har betalt reduceret pris i skolernes sommerferie i forbindelse med refusion fra "sommerpakken".

SKAGENS
KUNSTMUSEER
ART MUSEUMS
OF SKAGEN

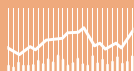
SKAGENS KUNSTMUSEER er et statsanerkendt museum og en selvejende institution med driftstilskud fra Frederikshavn Kommune og fra staten.

Skagens Museum blev stiftet i Brøndums spisesal den 20. oktober 1908, og i 1928 blev Ulrik Plesners museumsbygning på Brøndumsvej indviet.

Skagens Museum er siden 1928 blevet udvidet og ombygget flere gange, senest i 2016 med en tilbygning, der rummer en sal til særudstillinger – Skifersalen – samt publikumsfaciliteter, magasin, konserveringsværksted, museumsbutik og administration.

I Skagens Kunstmuseer indgår foruden Skagens Museum også de to kunstnerhjem Anchers Hus og Drachmanns Hus. Det er resultatet af en fusion, der fandt sted i 2014. På de tre besøgsadresser er der i alt 11 bygninger – heraf syv fredede – som danner rammen om verdens største samling af skagensmalernes kunst, med i alt omkring 9.000 værker og objekter.

SKAGEN Fondene er hovedsponsor for Skagens Kunstmuseer.

SKAGEN

Del af Storebrand

